

یکشنبه 22 دی 1398 - 16 جمادی الاول 1441 - 12 ژانویه 2020

صدور فرمان تأسیس "عدالتخانه" توسط "مظفرالدین شاه قاجار" (1284 ش)

صدور فرمان تأسیس "عدالتخانه" توسط "مظفرالدین شاه قاجار" (1284 ش)، پافشاری و مبارزات مردم مسلمان ایران به رهبری روحانیت، برای به دست آوردن حق تصمیم‌گیری در امور خویش و برقراری حکومت مشروطه، سرانجام استبدادگران را منزوی و شاه قاجار را به پذیرش درخواست ایشان ناچار ساخت. بست نشینان در حرم حضرت عبدالعظیم، با واسطه قرار دادن سفیر عثمانی، خواسته‌های خویش از جمله تأسیس عدالت‌خانه در سراسر کشور را به دولت اطلاع دادند. مظفرالدین‌شاه نیز که شور و هیجان مردم را در این امر دیده بود، بدون هیچ درنگی حکم تأسیس عدالت‌خانه را صادر نمود. بدین ترتیب نخستین کوشش‌های مردم آزادمنش ایران و رهبران‌شان به خصوص آیت‌الله سید محمد طباطبایی که اولین بار، تأسیس عدالت‌خانه توسط وی مطرح شد به ثمر نشست و راه برای تحقق خواسته‌های مهم‌تر که همان پذیرش مشروطیت بود، هموار گشت. به دنبال صدور این فرمان، آیت‌الله سید عبداللّه بهبهانی و سید محمد طباطبایی به همراه سایر علما پس از یک ماه تحصّن باشکوه و احترام فراوان و با استقبال مردم، وارد شهر شدند. تشکیلاتی برای انقلاب به فرمان "امام خمینی" (ه. 1357 ش) با اوچ‌گیری نهضت اسلامی در سال 1357، اندیشه طرح تشکلی به نام شورای انقلاب در میان روحانیون معتمد حضرت امام(ره) پدید آمد که در سفر شهید مطهری به پاریس، این طرح با امام در میان گذارده شد. با موافقت معظم‌له، این شورا تشکیل گردید و اعضای آن انتخاب شدند. پس از آن امام خمینی(ره) طی اطلاعیه‌ای، اعضای شورای انقلاب اسلامی را تعیین و وظایف آن را برای مردم تشریح نمودند. معظم‌له در بخشی از اطلاعیه خویش فرمودند: به موجب حق شرعی و بر اساس رأی اعتماد اکثریت قاطع مردم ایران که نسبت به این‌جانب ابراز شده است، در جهت تحقق اهداف اسلامی ملت، شورایی به نام شورای انقلاب اسلامی، مرکب از افراد با صلاحیت و مسلمان و متعهد و مورد وثوق، موقتاً تعیین شده و شروع به کار خواهند کرد. اعضای این شورا عبارت بودند از: حضرات آیات سید علی خامنه‌ای، سید محمود طالقانی، سید محمد بهشتی، مرتضی مطهری، اکبر هاشمی رفسنجانی، سید عبدالکریم موسی اردبیلی، محمدرضا مهدوی کنی و آقایان یدالله سبحانی، مهدی بازرگان و عباس شیبانی و... در آستانه پیروزی انقلاب، اعضای این شورا، مهندس بازرگان را به عنوان نخست وزیر دولت موقت پیشنهاد کردند که حضرت امام با این پیشنهاد موافقت نمودند. پس از پیروزی انقلاب، این شورا با مشروعیت حاصله از حمایت‌های مردمی، زمام امور را به دست گرفت. از جمله اقدامات شورای انقلاب، می‌توان به تصویب اساسنامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، ملی شدن بانک‌ها، سامان بخشیدن به دادگاه‌های انقلاب، برگزاری همه‌پرسی در رابطه با نظام جمهوری اسلامی، بررسی پیش‌نویس قانون اساسی، تصویب آیین‌نامه‌های مجلس خبرگان و برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و مجلس شورای اسلامی و... اشاره کرد. مسؤولیت شورای انقلاب تا زمان تشکیل مجلس شورای اسلامی به طول انجامید و از تاریخ 7 خرداد 1359 وظایف این شورا به مجلس و شورای نگهبان واگذار گردید. درگذشت "علی عمادالدوله دیلمی" از مه‌سیس، ال (ه. 338 ق)، علی بن بویه دیلمی ملقب به عمادالدوله، به همراه دو برادر کوچک‌تر خود، رکن الدین حسن و معزالدوله احمد، در ابتدای قیام داعیان علوی در گیلان و طبرستان به خدمت ماکان دیلمی و سپس مرداویج بن زیار پیوستند. علی از طرف مرداویج فرماندار کرج شد ولی در سالیان بعد با مرداویج اختلافاتی پیدا کرد که منجر به جنگ بین دو طرف شد. با مرگ مرداویج در سال 323، عمادالدوله کرمان را فتح کرد و بدین ترتیب با تسخیر فارس و کرمان و نواحی اطراف، دولت عباسی، کلیه‌ی متصرفات خود را در ایران از دست داد. در سال 329، عمادالدوله در حین قلع و قمع مخالفان خود، تا طبرستان پیش رفت و بعدها موفق به تسخیر خوزستان نیز شد. علی عمادالدوله در سال 337 به سختی مریض شد و کارها را به برادر زاده‌اش فناخسرو ملقب به عضالدوله واگذاشت و خود در سال 338 ق درگذشت. عمادالدوله در تمام مدت امارت خود با مردم با مهربانی رفتار کرد و بساط عدل و انصاف را در سراسر قلمرو خویش گستراند. درگذشت "سره فرما" ریاضی، ریاضی‌دان معروف فرانسوی (1665 م) پیر دو فرما ریاضی‌دان بزرگ فرانسوی در بیستم اوت 1601 م در فرانسه به دنیا آمد. دوران کودکی وی با فرا گرفتن ریاضیات قرین شد و در جوانی به زبان‌های لاتین، یونانی، اسپانیولی و ایتالیایی آشنایی یافت. او مرد آرام و متفکری بود و بدین مناسبت، زندگی او بدون هیچ گونه واقعه‌ای سپری شد. فرما درسال‌های بعد در ریاضی به استادی رسید و با انتشار کتاب مکان‌های مسطح و حجم، به شرح اصول اساسی هندسه تحلیلی پرداخت. فرما نتیجه مطالعات خود را در حاشیه کتبی که مورد مطالعه‌اش بود، می‌نوشت. وی در انجام وظایف خود، وسواس عجیبی داشت و در مواقعی که از کار ریاضی فارغ می‌شد، به ترجمه آثار ریاضی مشغول می‌گردید. فرما به قدری در حساب عالی تسلط و نبوغ داشت که استدلال بعضی از قضایای او، یک قرن بعد توسط دانشمندان بزرگ فهمیده شد. اگرچه دو هزار و پانصد سال قبل، حساب عالی مورد توجه بوده است، ولی فرما در پیشرفت آن به قدری مؤثر عمل کرد که به جرأت می‌توان او را به وجود آورنده این علم دانست. با این حال، شهرت فرما بیشتر به سبب

تولد "جك لندن" نویسنده بلند آوازه امریکایی (1876م) در 12 ژانویه سال 1876م در سانفرانسیسکو به دنیا آمد. جك، دوره کودکی را به دشواری گذراند و برای کمک به وضع مالی خانواده، به شغل‌های گوناگون دست زد. هم‌چنین سال‌های بسیاری از عمر جك لندن در سرزمین‌های قطب شمال و دریاهای ناآرام جنوب سپری شد و با اقوام گوناگون آشنا گردید. وی پس از این سفرها، داستان‌های کوتاهی نگاشت که در مجله‌های گوناگون منتشر شد و در سال 1903م، داستان آوای وحش را به نگارش درآورد. لندن در سال‌های بعد داستان‌های دیگری انتشار داد و به شهرت رسید. لندن بسیاری از صحنه‌هایی را که در کتاب‌هایش به تصویر کشیده، به چشم دیده و با برخی از قهرمان‌های داستان‌ها نیز آشنا بود. در نوشته‌های جك لندن که متأثر از افرادی هم‌چون چارلز داروین، کارل مارکس و فردریک نیچه می‌باشد، غالباً تجزیه و تحلیل‌های بسیار دقیق اجتماعی مشهود است. شهرت این نویسنده بزرگ در اروپا و قاره‌های دیگر نیز بسیار است و هر سال، ترجمه‌های فراوانی از آثارش در اغلب کشورهای جهان چاپ و در تیراژ بسیار منتشر می‌شوند. جك لندن، آثار خود را ظاهراً تنها برای به دست آوردن پول نوشته است، اما همه این آثار مبتنی بر فلسفه خاصی است که در آن مبارزه دائمی بشر را برای رهایی از فقر و بی‌نوایی نشان می‌دهد. جك لندن، مدافع مستمندان و بینوایان و طرفدار اصل زندگی مرفه برای همه است. عصیان بر ضد جامعه و برضد عقاید باطل و خرافی در همه آثار او به چشم می‌خورد. وی جز توانایی و استادی در هنر نقل، طبع و نهاد خود را در وجود قهرمانانش گنجانده است و آن شور زندگی، حسن نیت، جوانمردی، بردباری، اصالت در مبارزه و تمایل به بخشایش است. کمتر کسی در میان نویسندگان امریکایی از چنین پیروزی و محبوبیت عام و مداوم در کشور و خارج از کشورش برخوردار بوده است. عشق به زندگی، انسان‌های تهی‌دست، ندای جنگل و سپید دندان از مشهورترین رمان‌های اوست. وی در مدت هجده سال نویسنده‌گی، بیش از پنجاه داستان بلند و 125 داستان کوتاه نگاشت. جك لندن سرانجام در 22 نوامبر سال 1916م بر اثر عصیان روحی برضد اجتماع و تطابق نیافتن با شیوه زندگی زمان، در چهل سالگی خودکشی کرد. تحقیقات وی در خواص اعداد صحیح است. فرما در این باب، قضایای متعددی بیان کرده است که اگرچه برهان آنها را نیاورده، اما ریاضی‌دان‌ها بعد از او، آنها را به ثبوت رسانیده‌اند. دانشمندان معتقدند آخرین مسئله فرما، سدی است که در مقابل هوش و استعداد آدمی قرار گرفته است که تاکنون نه دلیلی برای اثبات آن کشف شده است و نه راهی برای ابطال آن. در سال 1907م يك دانشمند آلمانی برای حل این مسئله يك قرن مهلت داد تا هر که آن را حل کند، مبلغ کلانی را به عنوان جایزه دریافت کند که بازهم کسی موفق به حل آن نشد. پیر دو فرما سرانجام در دوازدهم ژانویه 1665م در شصت‌وپنجاه سالگی درگذشت.